एतान्युत्तरपदानि सञ्ज्ञायां प्रयोजयन्ति–हरिनन्दी। हरिनन्दनः। गिरिनगरम्। [1]नृति यङि प्रयोजयन्ति – नरीनृत्यते[2]। [3]तृप्नु – तृप्नोति। नर्तन, गहन, नन्दन, निवेश, निवास, अग्नि, अनूप, एतानि उत्तरपदानि प्रयोजयन्ति। परिनर्तनम्, परिगहनम् इति सञ्ज्ञायाम् पूर्वपदात् सञ्ज्ञायाम् (८.४.३/८५७) इति [4]प्राप्नोति। परिनन्दनम् इत्यत्र उपसर्गादसमासेऽपि (८.४.२४/२२८७) इति [5]प्राप्नोति। शरनिवेशः, शरनिवासः, [6]शराग्निः, दर्भानूपः इत्येताः [7]सञ्ज्ञाः। 'आचार्यादणत्वं च' (ग. सू. १८२)। आचार्यभोगीनः। आचार्यानी। 'इरिकादिभ्यो वनोत्तरपदेभ्यः सञ्ज्ञायाम्' (ग. सू. १८३)। इरिका, तिमिर, समीर, कुबेर, हरि, कर्मार इत्युत्तरपदवनशब्दस्थस्य सञ्ज्ञायाम्। क्षुभ्नादिराकृतिगणः। अविहितलक्षणो णत्वप्रतिषेधः क्षुभ्नादिषु द्रष्टव्यः॥

स्तोः श्चुना श्चुः। (४०/१११)

सकारतवर्गयोः शकारचवर्गाभ्यां सन्निपाते शकारचवर्गावादेशौ भवतः। स्तोः श्चुना इति यथासङ्ख्यमत्र नेष्यते। सकारस्य शकारेण, चवर्गेण[8], द्वाभ्यामपि सन्निपाते शकारो भवति। [9]तवर्गस्यापि च शकारेण, चवर्गेण च सन्निपाते चवर्गो भवति। [10]आदेशे तु यथासङ्ख्यम् इष्यते, सकारस्य शकारः, तवर्गस्य च चवर्गः इति। सकारस्य शकारेण सन्निपाते – वृक्षश्शेते। प्लक्षश्शेते। [11]तस्यैव चवर्गेण – वृक्षश्चिनोति। प्लक्षश्चिनोति। वृक्षश्छादयति। प्लक्षश्छादयति। तवर्गस्य शकारेण – अग्निचिच्छेते। सोमसुच्छेते। [12]तस्यैव चवर्गेण – अग्निचिच्चिनोति। सोमसुच्चिनोति। अग्निचिच्छादयति। सोमसुच्छादयति। अग्निचिज्जयति। सोमसुज्जयति। अग्निचिज्झकारः। सोमसुज्झकारः। अग्निचिञ्ञकारः। सोमसुञ्ञकारः। मस्जेः – मज्जति। भ्रस्जेः – भृज्जति। व्रश्चेः – वृश्चति। यजेः – यज्ञः। याचेः – याच्ञा। 'शात्' (८.४.४४/११२) इति प्रतिषेधो ज्ञापकः सङ्ख्यातानुदेशाभावस्य। स्तोः श्चौ इति सप्तमीनिर्देशो न कृतः, पूर्वेण परेण च श्चुना सन्निपाते श्चुत्वं यथा स्यात् इति॥

ष्टुना ष्टुः। (४१/११३)

स्तोः इति वर्तते। सकारतवर्गयोः षकारटवर्गाभ्यां [13]सन्निपाते षकारटवर्गावादेशौ भवतः। [14]तत्रापि तथैव [15]सङ्ख्यातानुदेशाभावः। षकारेण सकारस्य – वृक्षष्षण्डे। प्लक्षष्षण्डे। तस्यैव[16] टवर्गेण – वृक्षष्टीकते। [17]प्लक्षष्टीकते। वृक्षष्ठकारः। प्लक्षष्ठकारः। तवर्गस्य षकारेण – [18]पेष्टा। पेष्टुम्। पेष्टव्यम्। [19]कृषीष्ट। कृषीष्ठाः। [20]तस्यैव टवर्गेण–अग्निचिट्टीकते। सोमसुट्टीकते। अग्निचिट्ठकारः। सोमसुट्ठकारः। अग्निचिड्डीनः। सोमसुड्डीनः। अग्निचिड्ढौकते। सोमसुड्ढौकते। अग्निचिण्णकारः। सोमसुण्णकारः। अतट – अट्टति। अदड – अड्डति॥

---

1. नृतिः ब. ह. 2. नरीनर्ति इत्यधिकम् ब. क. 3. तृपु ड. 4–5. प्राप्तिः क. 6. खराग्नि क. 7. सञ्ज्ञा समुदायाः ड. 8. च इत्यधिकम् ब. ड. 9. तवर्गस्यापि – चवर्ग इति नास्ति क. 10. आदेशस्य स्थानिना ह. 11. सकारस्य क. ह. 12 तवर्गस्य क. 13. योगे क. 14. वाक्यमिदं नास्ति ब, अत्रापि इ. 15. सङ्ख्यातानुदेशाभावस्य 'तोः षि' इति ज्ञापकम् इ. 16. सकारस्य इत्यधिकम् ब. क.- 17. प्लक्षष्टकारेण क. 18. प्रष्टा, प्रष्टुम्, प्रष्टव्यम् ब. एष्टा, एष्टव्यम् ड. 19. कृषीष्ट नास्ति ब. 20. तवर्गस्य ब. क.